

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

16 lutego 2024 r.

Sąd Rejonowy Poznań – Stare Miasto w P., Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący: Asesor sądowy Michał Przybył

Protokolant: protokolant sądowy P. D.

po rozpoznaniu 16 lutego 2024 r.

na rozprawie

w sprawie z powództwa **E. B., A. B.**

przeciwko (...) **spółce akcyjnej V. (...) z siedzibą w W.**

o zapłatę

1. Zasądza od pozwanego na rzecz powodów 1857,30 zł (tysiąc osiemset pięćdziesiąt siedem złotych i trzydzieści groszy) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 12 lutego 2020 r. do dnia zapłaty,
2. Oddała powództwo w pozostałym zakresie,
3. Kosztami procesu obciąża strony stosunkowo, przyjmując, że powodowi wygrali sprawę w 73% zaś pozwany w 27% i szczegółowe wyliczenie kosztów pozostawia referendarzowi.

Asesor sądowy Michał Przybył

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 505⁸ § 4 k.p.c. ograniczone do wyjaśnienia podstawy prawnej

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w części.

Istota niniejszej sprawy, z uwagi na stanowiska stron postępowania, sprowadzała się do ustalenia wysokości szkody powstałej na skutek zdarzenia odszkodowawczego, tj. wysokości należnego powodom świadczenia z tytułu kosztów parkowania uszkodzonego pojazdu i kosztów najmu pojazdu zastępczego. Kwestia legitymacji procesowej powodów, jak też kwestia samej odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanej pozostawała bezsporna. W sprawie przeprowadzone zostało postępowanie likwidacyjne, wypłacono świadczenie odszkodowawcze, przy czym w kwocie nieuwzględniającej żądania powodów w zakresie ww. kosztów. Spór ogniskował się wokół długości okresu za jaki powodom należy się odszkodowanie ze wskazanych tytułów oraz przyjętej stawki za najem pojazdu zastępczego i parkowanie pojazdu uszkodzonego.

Roszczenie powodów znajdowało podstawę prawną w art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2277 t.j., zwanej dalej „u.u.o.”). Zgodnie z treścią tego przepisu, z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, będącą następstwem śmierci, uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia bądź też utraty, zniszczenia lub uszkodzenia mienia. Zgodnie z art. 4 powyższej ustawy wskazuje, iż ubezpieczeniem obowiązkowym jest ubezpieczenie OC posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów. Stosownie do treści art. 13 ust. 2 ustawy o obowiązkowych

ubezpieczeniach OC odszkodowanie wypłaca się w granicach odpowiedzialności cywilnej podmiotów objętych ubezpieczeniem, nie wyżej jednak niż do wysokości sumy gwarancyjnej ustalonej w umowie. Natomiast w sprawach nieuregulowanych w ustawie stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego (art. 22 ust. 1 ustawy).

I tak, zgodnie z treścią art. 822 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia OC ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony. Z kolei zgodnie z treścią art. 822 § 4 k.c. uprawniony do odszkodowania w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczenia bezpośrednio od ubezpieczyciela – co też w niniejszej sprawie strona powodowa uczyniła. Odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej sprawcy szkody. Sprawca szkody ponosi odpowiedzialność za zdarzenie komunikacyjne wywołujące szkodę na zasadach ogólnych – o których mowa w art. 436 § 2 k.c. – czyli na zasadzie winy (415 k.c.). Powyższe ustalenie implikuje odpowiedzialność pozwanej jako ubezpieczyciela bezpośredniego sprawcy szkody.

Przesłankę odpowiedzialności kierującego za szkodę powstałą w związku z ruchem pojazdu ustanawia treść art. 436 k.c., w świetle którego w razie zderzenia się mechanicznych środków komunikacji poruszanych za pomocą sił przyrody żądanie naprawienia szkód poniesionych przez posiadaczy samoistnych pojazdów następuje na zasadach ogólnych. W świetle przepisów kodeksu cywilnego zasadą jest, że naprawienie szkody obejmuje straty, jakie poszkodowany poniósł oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono (art. 361 § 2 k.c.). Ubezpieczyciel jest zobowiązany w ramach odpowiedzialności gwarancyjnej wynikającej z obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych jedynie do wypłaty odszkodowania pieniężnego. Podstawową funkcją odszkodowania pozostaje kompensacja - odszkodowanie powinno przywrócić w majątku poszkodowanego stan rzeczy naruszony zdarzeniem wyrządzającym szkodę, nie może ono jednak przewyższać wysokości faktycznie poniesionej szkody.

W orzecnictwie ugruntowane jest stanowisko, w świetle którego za normalne następstwo uszkodzenia pojazdu traktowana jest konieczność czasowego wynajęcia auta zastępczego do czasu naprawienia szkody (szerzej: wyrok Sądu Najwyższego z 8 września 2004 r., IV CK 672/03, LEX nr 146324). Nie jest przy tym wymagane, aby uszkodzony albo zniszczony pojazd mechaniczny był przed szkodą wykorzystywany do prowadzenia działalności gospodarczej czy też, aby poszkodowany nie miał możliwości korzystania z komunikacji zbiorowej. Koszty należne tytułem najmu pojazdu zastępczego obejmować muszą wydatki celowe i ekonomicznie uzasadnione, a nadto rzeczywiście poniesione (szerzej: uchwała Sądu Najwyższego z 17 listopada 2011 r., III CZP 5/11, OSNC 2012/3/28).

Trafny jest wyrażony w orzecnictwie pogląd, że o ile zasada pełnego odszkodowania przemawia za przyjęciem stanowiska o konieczności zwrotu przez ubezpieczyciela tzw. wydatków koniecznych, potrzebnych na pokrycie kosztów czasowego używania pojazdu zastępczego w związku z niemożliwością korzystania z dotychczasowego pojazdu z uwagi na jego uszkodzenie lub zniszczenie, to nie oznacza to, że pokryte mają zostać wszelkie poniesione koszty wynajęcia pojazdu zastępczego (por. wyrok Sądu Najwyższego z 8 września 2004 r., IV CK 672/03). To samo odnosi się do kosztów przechowania wraku pojazdu, który doznał zniszczenia (szkody całkowitej). M.in. w uzasadnieniu uchwały składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z 17 listopada 2011 r., III CZP 5/11 wyrażony został pogląd, który tutaj. Sąd w składzie orzekającym podziela, że skoro istnieje obowiązek wierzyciela zapobiegania szkodzie i zmniejszania jej rozmiarów, wynikający z art. 354 § 2 k.c., art. 362 k.c. i art. 826 § 1 k.c., to na dłużniku ciąży obowiązek zwrotu wydatków celowych i ekonomicznie uzasadnionych, pozwalających na wyeliminowanie negatywnych dla poszkodowanego następstw, nie dających się wyeliminować w inny sposób, z zachowaniem rozsądnej proporcji między korzyścią wierzyciela i obciążeniem dłużnika. Trafne jest wskazanie Sądu Najwyższego, że różnorodność okoliczności związanych z następstwami wypadku komunikacyjnego oraz sytuacją życiową poszkodowanego nie pozwala na formułowanie w tym względzie kazuistycznych wskazań; podlegają one ocenie indywidualnej w konkretnej sprawie. Nie można zatem wykluczyć sytuacji, w której wymagane będzie od poszkodowanego, by podjął się naprawy uszkodzonego pojazdu, ewentualnie nabycia nowego pojazdu przy szkodzie całkowitej, ze środków własnych bądź przy pomocy finansowania zewnętrznego, jak pożyczka, kredyt, kredytowana naprawa bezgotówkowa wykonana przez podmiot gotowy podjąć takie ryzyko. Podobny pogląd wyraził Sąd Okręgowy w Łodzi w wyroku z 26 maja 2017 r., XIII Ga 1185/16, podkreślając, że poszkodowany obowiązany jest dołożyć rozsądnych starań, aby nie powiększać rozmiaru

szkody. Zwleknięcie z rozpoczęciem naprawy ponad miarę, wbrew obowiązкови minimalizacji szkody, powoduje przerwanie związku przyczynowego w rozumieniu art. 361 § 1 k.c. między wypadkiem a niemożnością korzystania z uszkodzonego pojazdu.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy, Sąd uznał, iż żądanie powodów w zakresie okresu najmu pojazdu zastępczego oraz okresu parkowania pojazdu uszkodzonego jest uzasadnione w części.

W ocenie Sądu, w kwestii uzasadnionego okresu najmu pojazdu zastępczego i okresu parkowania uszkodzonego pojazdu za zasadny należy w całości przyjąć czas wskazany przez biegłego sądowego M. C. w opinii uzupełniającej z 7.10.2023 r. Zdaniem Sądu, dopiero w tej opinii wskazane przez biegłego okresy pozostawały w uzasadnionym związku przyczynowo - skutkowym ze szkodą i były ściśle związane z prowadzonym przez pozwanego postępowaniem likwidacyjnym oraz stanem pojazdu uszkodzonego.

W tym miejscu wskazać należy, że biegły sądowy M. C. w pierwszej swojej opinii z 24.07.2023 r. podał, iż uzasadniony okres najmu pojazdu zastępczego powinien być liczony od 22.01.2019 r. do 25.02.2019 r. i wówczas czas najmu wynosiłby 35 dni/34 doby. Z kolei w opinii uzupełniającej z 20.09.2023 r. wskazał, że uzasadniony okres parkowania pojazdu powinien być liczony od 22.01.2019 r. do 22.02.2019 r. i wówczas czas parkowania wynosiłby 32 dni/31 doby. Wskazane przez biegłego okresy wpisywały się w czas za jaki odszkodowania domagali się powodowie – za najem było to 35 dni, a za parkowanie 29 dni. W opiniach tych biegły nie uwzględnił jednak tego, czy uszkodzony pojazd był jezdny czy też nie. Pozwana podnosiła bowiem, że nie było podstaw do tego, aby poszkodowany w ogóle korzystał z najmu pojazdu zastępczego, a tym samym parkowania uszkodzonego pojazdu, gdyż ten, mimo kolizji, nadal pozostawał jezdny.

Sąd mając na uwadze stanowiska stron, zwrócił biegłemu akta, aby przeanalizował akta szkody znajdujące się na płycie CD, czego dotąd biegły nie uczynił, opiniując wyłącznie na podstawie akt szkody papierowych.

W opinii uzupełniającej z 7.10.2023 r., po przeanalizowaniu akt szkody znajdujących się na k. 49 akt, biegły jednoznacznie stwierdził, że pojazd B. był jezdny po szkodzie jakiej uległ 17.01.2019 r. Biegły wyjaśnił, że z analizy materiału fotograficznego zgromadzonego w aktach sprawy wynika, iż mimo kolizji poszkodowany mógł dalej użytkować uszkodzony pojazd. Biegły swoje stanowisko uzasadnił tym, że w obrębie miejsca uszkodzenia pojazdu nie było wystających ostrych krawędzi, a zderzak idealnie przylegał do obrysu pojazdu. Biegły zwrócił jednak uwagę na to, że pojazd został rozbity do dodatkowych oględzin i od tego dnia był niejezdny.

Analiza zgromadzonej dokumentacji pozwalała zatem na ustalenie następujących faktów:

Kolizja nastąpiła 17.01.2019 r. Umowa najmu pojazdu zastępczego nastąpiła 22.01.2019 r. Pozwana sporządziła kosztorys 28.01.2019 r., a 29.01.2019 r. przyznała kwotę bezsporną. 13.02.2019 r. powód zwrócił się o dodatkowe oględziny. 19.02.2019 r. pozwana sporządziła kolejny kosztorys. 20.02.2019 r. nastąpiła organizacja części zamiennych, 21.02.2019 r. dopłata odszkodowania i naprawa pojazdu. Zakończenie naprawy pojazdu i jego wydanie winno nastąpić 22.02.2019 r.

Jak wskazał bowiem biegły w opinii podstawowej, czas technologiczny naprawy wynosił 1,1 rbh, co daje 2 dni robocze. Przyjmując wydajność warsztatu oraz czynności związane z odbiorem naprawionego samochodu czas naprawy nie powinien przekroczyć 3 dni roboczych.

Analizując poszczególne okresy składające się na długość najmu i parkowania pojazdu, a także zważając na wnioski opinii biegłego sądowego Sąd uznał, iż uzasadniony okres przestoju pojazdu powinien być liczony od 13.02.2019 r. do 22.02.2019 r., a wobec tego, czas najmu pojazdu zastępczego winien wynosić 10 dni/9 dób. Z kolei uzasadniony okres parkowania pojazdu powinien być liczony od 13.02.2019 r. do 19.02.2019 r. i wobec tego czas parkowania winien wynosić 7 dni/6 dób.

Strona powodowa nie kwestionowała określonego przez biegłego okresu najmu pojazdu zastępczego i okresu parkowania uwzględniającego fakt jezdności pojazdu uszkodzonego. Z kolei pozwana nie wniosła zastrzeżeń do żadnej z wydanych przez biegłego opinii i w ogóle się do nich nie ustosunkowała.

Sąd tym bardziej więc uznał, że tylko w ww. zakresie, czas trwania najmu pojazdu zastępczego i czas parkowania pojazdu uszkodzonego podlegał uwzględnieniu, jako niebudzący zastrzeżeń żadnej ze stron.

Odnosnie do wysokości stawki najmu pojazdu zastępczego wskazać należy, że powodowie domagali się refundacji kosztów najmu pojazdu zastępczego według stawki w wysokości 130 zł netto (dowód faktura k. 21, 159,90 zł brutto), a parkowania pojazdu na czas likwidacji szkody według stawki w wysokości 30 zł netto (dowód faktura k. 22, 36,90 zł brutto). Pozwana zakwestionowała wysokość tychże stawek nie podając jednak w tym aspekcie żadnych bliższych argumentów.

W tym zakresie, ustalając należną powodom stawkę dobową za najem pojazdu zastępczego i parkowanie pojazdu, Sąd kierował się wnioskami opinii biegłego sądowego.

Przede wszystkim wskazać zatem należy, że z opinii z 24.07.2023 r. wynika, iż średnia opłata dobową za wypożyczenie samochodu na okres 1 doby o parametrach zbliżonych do pojazdu uszkodzonego B. (...) segmentu E, wynosiła w 2019 r. od 386,78 zł netto dla wynajmu do 4 dni, 347,86 zł netto dla wynajmu do 14 dni oraz 332,16 zł netto dla wynajmu do 30 dni. Maksymalna kwota najmu wynosiła 542,28 zł netto, a minimalna 193,50 zł netto. Średnia opłata dobową za wypożyczenie samochodu na okres 1 doby o parametrach zbliżonych do pojazdu wynajętego B. (...) segmentu D, wynosiła w 2019 r. od 179,40 zł netto dla wynajmu do 4 dni, 163,54 zł netto dla wynajmu do 14 dni oraz 153,74 zł netto dla wynajmu do 30 dni. Maksymalna kwota najmu wynosiła 240 zł netto, a minimalna 119 zł netto. Tym samym stwierdzić należało, że kwota 130 zł netto, przyjęta przez powodów, występowała na rynku lokalnym w danym okresie również dla pojazdu uszkodzonego segmentu E. Poszkodowany wynajął pojazd niższego segmentu D, niż pojazd uszkodzony segmentu E. Z kolei opłata dobową parkowania samochodu osobowego w 2019 r. wynosiła od 20 zł netto do 35 zł netto. Uzyskana średnia cena parkowania pojazdu na dobę wynosiła 28,40 zł netto na dobę tj. 34,93 zł brutto. Przyjęta zatem przez powodów kwota 30 zł netto występowała na rynku lokalnym w danym okresie.

Wobec tego Sąd stwierdził, że przyjęte przez powodów stawki, zarówno co do stawki za najem pojazdu zastępczego, jak i stawki za parkowanie pojazdu, niewątpliwie stanowią wartość rynkową w analizowanym okresie i nie odbiegają od stawek powszechnie występujących wówczas na rynku lokalnym. Strona pozwana, jak już zaznaczano powyżej, nie wniosła zastrzeżeń do opinii biegłego również i w tym aspekcie.

W związku z powyższym, dokonując rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, Sąd przyjął, że należne powodom odszkodowanie z tytułu najmu pojazdu zastępczego winno wynieść 1599 zł (10 dni x 159,90 zł brutto), a z tytułu parkowania pojazdu uszkodzonego 258,30 zł (7 dni x 36,90 zł brutto), łącznie 1857,30 zł. Taką też kwotę Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powodów, o czym rozstrzygnął w pkt 1 wyroku na podstawie ww. podstaw materialnych.

W pozostałej części roszczenie powodów należało oddalić jako bezzasadne (punkt 2 wyroku).

O odsetkach od tej kwoty orzeczono na podstawie art. 481 § 1 k.c. Ze zgromadzonych dokumentów wynika, że powodowie zgłosili ubezpieczycielowi żądanie zwrotu należnego odszkodowania z tytułu poniesionych kosztów najmu pojazdu zastępczego oraz z tytułu kosztów parkowania pojazdu przesyłając faktury. Strona pozwana nie kwestionowała faktu otrzymania faktur. Nie kwestionowała, aby żądanie strony powodowej w zakresie zasądzenia należnych odsetek licząc od 12.02.2020 r. tj. od dnia następnego po upływie terminu płatności tych faktur (11.02.2020 r.), było nieuzasadnione. Stąd też Sąd przyjął, że we wskazanym przez powodów dniu pozwana niewątpliwie pozostawała już w zwłoce ze spełnieniem świadczenia. Kierując się powyższym, Sąd przyznał powodom odsetki od zasądzonej kwoty od 12.02.2020r. Stosownie do treści art. 481 § 2 k.c. zasądzono odsetki za opóźnienie w ustawowej wysokości.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 100 zd. 1 k.p.c. i art. 98 § 1, § 1¹, § 3, § 4 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. i art. 108 § 1 k.p.c., obciążającym nimi strony stosunkowo i uznając, iż powodowie wygrali sprawę w 73 %, zaś pozwana w 27 %, pozostawiając ich szczegółowe wyliczenie referendarzowi sądowemu (pkt 3 wyroku).

Asesor sądowy Michał Przybył

ZARZĄDZENIE

- 1) Odnotować, w tym w kontrolce uzasadnień.
- 2) Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełn. pozwanego.
- 3) Za 14 dni z (...) lub z apelacją.

P., 14 marca 2024 r. Asesor sądowy Michał Przybył